

Громадська організація "Центр екологічних ініціатив
"Екодія"
а/с 26, Київ, 01032; info@ecoact.org.ua
тел. +38 044 353 78 41; ЄДПРОУ: 41210108
вул. Саксаганського 52а, Київ, 01033, Україна

Міністру екології
та природних ресурсів України
Семераку О.М.

вул. Митрополита Василя Липківського, 35,
Київ, 03035

29 липня 2019

Вих. № 158

Відкрите звернення

Шановний пане Міністр,

Звертаємось до Вас у зв'язку із наближенням до завершення процедури оцінки впливу на довкілля "Будівництво енергоблоків № 3, 4 Хмельницької атомної електростанції (АЕС)" (номер у Єдиному реєстрі оцінок впливу на довкілля: 201811232231).

Ми стурбовані тим, що Звіт з оцінки впливу на довкілля будівництва енергоблоків № 3, 4 Хмельницької атомної станції ДП «НАЕК «Енергоатом» (далі - Звіт), опублікований на сайті Міністерства екології та природних ресурсів України (далі – Мінприроди) від 15.01.2019, не містить усієї необхідної, повної та актуальної інформації, **та не обґрунтовує допустимість впливу на довкілля діяльності із спорудження та роботи цих енергоблоків.**

Серед питань, які викликають у громадськості найбільшу стурбованість:

1. У звіті з ОВД відсутні дані та дослідження, які обов'язково повинні міститись відповідно до положень ст. 6 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля" (далі - Закону), зокрема:
 - відсутні дані про поточний стан води у ставку-охолоджувачі, донних відкладів і ґрунтів на території об'єкту, екологічний аудит вже існуючих енергоблоків №1 і 2, не досліджено кумулятивний вплив планованої діяльності з урахуванням цих даних;

- не представлені актуальні водогосподарські баланси басейну р. Горинь, а розрахунки її водогосподарських балансів здійснено на основі застарілих даних 2006 року, які не відображають дійсність;
- відсутня інформація про кількість відходів, скидів та викидів, в тому числі радіоактивних, які будуть утворюватися у результаті здійснення планованої діяльності;
- відсутня інформація щодо конкретного типу та кількості тепловиділяючих збірок (ТВЗ), а також інформації про обсяги та кількісний склад відпрацьованого ядерного палива (ВЯП), що буде утворюватися в результаті роботи двох додаткових енергоблоків ХАЕС, та вичерпної інформації про поводження з ВЯП;
- відсутня інформація про опис характеристик подальшої діяльності з підготовчих, будівельних робіт та провадження планованої діяльності;
- відсутня інформація щодо виду та характеристик реакторної установки, парової турбіни та іншого обладнання, яке буде використовуватися для будівництва і здійснення планованої діяльності та ін.

Відсутність цих даних унеможлиблює оцінку допустимості чи недопустимості планованої діяльності.

2. У Звіті подано неправдиву інформацію щодо покоління реакторної установки, що є підставою для відмови у видачі висновку з ОВД.

Окрім того, звертаємо увагу Мінприроди України на те, що в якості постачальника обладнання для енергоблоків № 3 і 4 на ХАЕС, а саме – реакторної установки, зазначена чеська компанія «SKODA JS a.s.». З 2004 року власником «SKODA JS a.s.» є російський холдинг «Объединенные машиностроительные заводы»¹, який в свою чергу підконтрольний російському ГазпромБанку (98,622% акцій)². Обидві компанії, ВАТ «Объединенные машиностроительные заводы» (ОМЗ) та ЗАТ ГазпромБанк, внесені до списку юридичних осіб, до яких, згідно Рішення Ради національної безпеки і оборони (РНБО) України від 21 червня 2018 року застосовуються персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції)³. Це створює ризики для національної безпеки та суперечить національним інтересам України.

3. У звіті Міністерства сталого розвитку та туризму Австрії, підготовленому в рамках транскордонних консультацій та опублікованому у липні 2019р.⁴ виявлено ряд суттєвих недоліків поданої ДП НАЕК “Енергоатом” документації з ОВД, а

¹ <http://www.omz.ru/group-companies>

² http://www.omz.ru/share/shareholder_structure

³ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0006525-18>

⁴ <https://www.umweltbundesamt.at/fileadmin/site/publikationen/REP0699.pdf>

також наголошено на суттєвих невизначеностях та ядерних ризиках пропонованої діяльності. Зокрема, це:

- відсутність аналізу технічних альтернатив та “нульового сценарію”;
- невідповідність обраної реакторної установки (ВВЕР-1000/В-320) сучасним стандартам безпеки та неповна відповідність сучасним принципам проектування АЕС;
- недооцінені ризики зовнішніх екстремальних подій. Інформація, наведена в документах ОВД, показує, що оцінка майданчика АЕС не відповідає сучасним міжнародним вимогам, оскільки використані міжнародні рекомендації застаріли, зокрема щодо оцінки сейсмічного ризику.
- відсутність актуальної інформації про стан наявних будівель, споруд та конструкцій;
- недостатній аналіз можливих сценаріїв важких аварій. В документах ОВД немає систематичного аналізу проектних та запроектних аварій, тобто аварій із значними негативними наслідками для людей та довкілля. Описані лише радіологічні наслідки однієї проектної аварії і однієї запроектної аварії, але не проаналізовані найгірші сценарії.

Враховуючи вищенаведене, просимо Міністерство екології та природних ресурсів України:

1. Не видавати Висновок з ОВД до завершення процедури транскордонної ОВД;
2. Затвердити рішення про врахування результатів транскордонного впливу на довкілля із врахуванням критичних зауважень Уряду Австрії;
3. Відмовити у видачі Висновку з ОВД через необґрунтованість звіту з ОВД та відсутність актуальних та сучасних досліджень, що впливають на оцінку впливу на довкілля планованого будівництва та подальшої експлуатації енергоблоків № 3 та 4 на ХАЕС;
4. Не погоджувати проекти рішень Кабінету Міністрів України (КМУ) та проекти законів, що стосуються добудови нових блоків № 3 та 4 на ХАЕС.

Просимо повідомити про результати розгляду даного звернення в передбачений законом “Про звернення громадян” термін на адресу: Екодія, а/с 26, Київ, 01032 та на електронну адресу iryna@ecoact.org.ua.

З повагою,

Керівниця енергетичного відділу ГО «Екодія»

Головка І.О.